

[Finansministeren.]

sagligt er rimeligt, men vel også kan betegnes som politisk realistisk. Jeg tror ikke, at nogen ansvarlig politiker ud fra de opgaver, som foreligger til løsning, tør indlade sig på at reducere skatteudskrivningen i forhold til de forslag, som her er fremsat. Jeg vil i hvert fald gerne fremhæve, at man vel kan diskutere enkeltheder, men en nedsettelse af det samlede beløb er ikke forsvarlig. Kunne man da ikke have finansieret de ekstraordinære forsvarspolitiske foranstaltninger ad lånevejen, vil der måske blive spurgt. Ved tidligere lejligheder har man jo anlagt den betragtning, at når der var tale om anlægsudgifter og andre eengangsforanstaltninger, kunne der være en vis økonomisk rimelighed i at optage statslån og derigennem fordele byrden over en længere årrække.

Denne mulighed har regeringen selvsagt været opmærksom på, og forslagene indebærer jo også en vis låntagning — omend af en speciel karakter — til et beløb på ialt 150 mill. kr. over de to år, der her er tale om.

Som hovedbetragtning må vi fastholde, at i den nuværende økonomiske situation med nærmest fuld beskæftigelse må alle nybevillinger til driftsformål eller til anlægsvirksomhed finansieres ved opkrævning af tilsvarende beløb i skatter, således at der ikke sker nogen stigning i forbruget svarende til den øgede indkomstdannelse, der vil blive resultatet af de her forelagte bevillinger.

Hertil kommer, at en lånefinansiering i øjeblikket kun vil være mulig til en meget høj rente, da kapitalmarkedet er meget stærkt anspændt. Dette vil for det første betyde, at statsbudgettet for en årrække fremover belastes med afdrag og høje renter — og det bliver da skatteborgerne, der må betale. For det andet vil der fremkomme en almindelig rentestigning, hvis virkninger på genopbygningen vil være uheldige.

Regeringen mener derfor ikke, at almindelig lånefinansiering over kapitalmarkedet er nogen farbar vej. Da en ikke ubetydelig del af de 350 mill. kr., der stilles til rådighed for militær og civilforsvar, vil medgå til direkte indkøb i udlandet, har regeringen dog anset det for forsvarligt at finansiere denne del af forsvarsudgifterne gennem optagelse af et forsvarslån, hvorved yderligere må tages i betragtning, at der her ikke er tale om et lån, der udbydes på markedet, men om et forholdsvis lavt forrentet tvangslån.

Til nærmere belysning af den statsfinansielle stilling vil jeg gerne først tillade mig

at erindre om den redegørelse, jeg gav det høje ting i marts i forbindelse med forhandlingerne om udskrivningsloven for i år. Det skøn over stillingen i indeværende finansår, vi dengang nåede frem til i finansministeriet, gik ud på, at der stort set ville blive balance mellem løbende indtægter og udgifter, når man til udgifterne foruden de direkte driftsudgifter medregnede statens anlægsudgifter og udligningsfondens udgifter, og når man til indtægterne på statens driftsbudget medregnede udligningsfondens indtægter og de andre skatteindtægter, som overføres til forskellige fonds, først og fremmest vejfondene. Jeg regnede dengang med, at der måske kunne blive tale om et ganske lille overskud, men at vi i hvert fald havde bevæget os ud af den periode med ret betydeligt overskud på statsfinanserne, som vi har befundet os i de sidste tre finansår.

I den tid, der er forløbet siden finansårets begyndelse, er der sket forskellige ting, som påvirker statsfinansernes stilling. En forskydning i gunstig retning er det, at omsætningen med forbrugsbeskattede varer som helhed har været noget større i år end sidste år. Det har i de hidtil forløbne fire måneder af finansåret vist sig, at forbrugsafgifterne har indbragt mere end i de tilsvarende måneder i fjor og følgelig også mere end budgetteret på finansloven. Denne fremgang, der må tilskrives den øgede beskæftigelse og det stigende indkomstniveau, vil antagelig holde sig i de kommende måneder, og jeg tør derfor i dag regne med, at forbrugsafgifterne vil indbringe et lille hundrede millioner kroner mere end den sum, der er opført på finansloven — heri inkluderet den del af motorafgifterne, der overføres til særlige formål.

Sideløbende med forbedringen i indtægterne er der imidlertid sket en betydelig stigning i udgifterne, en stigning, som delvis må tilskrives den almindelige prisopgang, men som tillige er en følge af, at rigsdagen har gennemført nye love, der medfører betydelige merudgifter, ligesom en række tillægsbevillinger er tiltrådt siden finanslovens vedtagelse. De love, der er gennemført i indeværende finansår, har alene medført merudgifter på over 90 mill. kr., nemlig ca. 50 mill. kr. til regulering af tjenestemandslønningerne og 40 mill. kr. til arbejdsløshedsforsikringen, hvortil kommer et par andre mindre beløb. På forventet efterbevilling ved tillægsbevillingsloven for i år har folketingets finansudvalg på indeværende tidspunkt tiltrådt bevillinger for et halvt hundrede millioner kroner vedrørende driften, hvortil kommer flere store nybevillinger